

Таким чином, сфера креативного туризму, в період глобальної кризи – це більше, ніж просто нова туристична ніша, це розширення сфери туризму в цілому, джерело інновацій та новий засіб поширення туристичного досвіду. Зв'язок між туризмом і сталим розвитком відкриває нові можливості для взаємодії з різними економічними секторами, а також поєднує туризм і творчі таланти. Ці нові потенційні синергії означають, що відносини між цими секторами можуть діяти як важливий стимул для зростання та інновацій у туризмі на шляху подолання глобальної кризи та ілюструють різні аспекти цього нового підходу до створення доданої вартості.

Список використаних джерел

1. UNWTO. (2021a). *World tourism barometer and statistical annex*. URL: <https://doi.org/10.18111/wtobarometereng>.
2. Huhmarniemi, M., Kugapi, O., Miettinen, S., & Laivamaa, L. (2021). A sustainable future for creative tourism in Lapland. In N. Duxbury, S. Albino, & C. P. de Carvalho (Eds.), *Creative Tourism : Activating Cultural Resources and Engaging Creative Travellers* (pp. 239–253). CABI. // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://doi.org/10.1079/9781789243536.0030>.
3. Ohridska-Olson RV, Ivanov SH. Creative tourism business model and its application in Bulgaria. 2010. // [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1690425/.
4. Wisansing, Jutamas. Title: Creative Tourism Initiatives in Thailand: DASTA Model.” conference proceedings (2019): n. pag. Print. // [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.academia.edu/39983241/Title_Creative_Tourism_Initiatives_in_Thailand_DASTA_Model/.

УДК: 341.1. 338.48

ВІЙНА В УКРАЇНІ ТА НОВІ ВИКЛИКИ ГЛОБАЛЬНОМУ ТУРИСТИЧНОМУ СЕРЕДОВИЩУ

К.В. Фокіна-Мезенцева, доктор економічних наук, доцент
Державний торговельно-економічний університет

Ключові слова: туризм, глобалізація, військовий конфлікт, коронакриза, загрози.

Сфера туризму та готельного господарства не встигнувши відійти від пандемії Ковід -19 знову зазнає значних втрат з початком війни в Україні. Україна з її архітектурними пам'ятками, культурною спадщиною, курортною індустрією гостинності та морськими ландшафтами та краєвидами сприяла розвитку як внутрішнього та і міжнародного туризму. За даними Державного агентства розвитку туризму за 2021 рік наша країна

прийняла більше чотирьох мільйонів іноземних гостей [1]. Згідно підрахункам ООН, у світі, у січні 2022 року кількість міжнародних туристів збільшилася на 130 відсотків у порівнянні з минулим роком. Це безумовно є позитивною динамікою, недивлячись на обмеження авіасполучення у зв'язку з новим штампом коронавірусу. В умовах світової глобалізації економіки та неминуючих наслідків коронакризи та війн, що відбувалися у 21 столітті сфера міжнародного туризму набуває взаємопов'язаного глобального ланцюга постачання послуг.

Конференцією ООН з міжнародного туризму та подорожей, яка відбулася у Римі у 1963 році, було визначено значення туризму як однією з основних та бажаних сторін діяльності людини, яка заслуговує на схвалення та заохочення з боку всіх народів та урядів; визнана велика роль, яку він відіграє завдяки економічним вигодам для країни внаслідок отримання іноземної валюти та стимулювання міжнародної торгівлі; сприяє створенню нових джерел зайнятості шляхом надання потужного стимулу для сприяння розвитку місцевих галузей промисловості, повністю усвідомлюючи соціальне, освітнє та культурне значення туризму, а також значну роль, яку він грає у розвитку доброї волі та взаємовідносин між країнами та у збереженні світу [2]. Розпочата росією війна в Україні створила непередбачувані виклики та загрози глобальному туристичному середовищу, тим самим створив перешкоди сталим нормам життя та розвитку міжнародного суспільства. В заяві Всесвітньої туристської організації ООН від 31 березня 2022 року було наголошено що війна в Україні створює нові проблеми для глобального економічного середовища і загрожує завадити поверненню довіри до подорожей [3]. На росію та Україну в сукупності припадало лише 3 відсотки загальносвітових витрат на міжнародний туризм у 2020 році, закриття їх повітряного простору та заборона на російських перевізників впливають на внутрішньоєвропейський туризм. Як напрями, росія та Україна становлять 4% від усіх міжнародних прибутків до Європи, але лише 1% від надходжень від міжнародного туризму до Європи у 2020 році. Глобальна індустрія туризму може втратити щонайменше 14 мільярдів доларів у доходах, якщо конфлікт затягнеться. Число пошуків та бронювань авіаквитків знизилося через тиждень після вторгнення, але почало відновлюватися на початку березня [4]. Європейський парламент визнає [5], що військові дії з боку росії в Україні вплинули на транспортний і туристичний сектор ЄС у зв'язку із зростанням цін на паливо. До того ж порушення росією міжнародних правил цивільної авіації, невиконання лізингових контрактів, несплату за своїми зобов'язаннями у сфері міжнародних перевезень підштовхує Євросоюз на надання допомоги країнам-членам розвивати інфраструктуру транспортних взаємозв'язків всередині ЄС, а також із Західними Балканами, Молдовою, Грузією та Україною. Війна знищує інфраструктуру нашої країни, поразляє всі сфери життя і чинить негативний вплив на життя українського народу, на його засоби до існування. Тероризм має на меті знищити ідентичність нашої

країни, всі туристичні, культурні та історичні компоненти нації. Необхідно зосередити увагу на деяких важливих аспектах, які будуть основою розвитку туристичного сектору, а саме: забезпечення необхідних стимулів для людей з досвідом, які все ще знаходяться в Україні, задля запобігання їх імміграції та отримання користі з їхнього досвіду та підготовці кадрів у рамках державної системи освіти.

Список використаних джерел

1. Державне агентство розвитку туризму. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.tourism.gov.ua/blog/dart-oprilyudnyuie-masshtabni-turistichni-doslidzhennya>
2. United Nations Conference on International Travel and Tourism, Rome, 21 August-5 September 1963 : recommendations on international travel and tourismhttps. [Електронний ресурс] – Режим доступу: [https:// www.digitallibrary.un.org/record/723571](https://www.digitallibrary.un.org/record/723571)
3. Туризм переживає гарний старт 2022 року, зіштовхуючись про цьому з новими невизначеностями. – Режим доступу: <https://www.unwto.org/taxonomy/term/347>
4. Війна в Україні може завадити відновленню туризму. – Режим доступу: <https://news.un.org/en/>
5. Європарламентарі закликають ЄС посилити санкції проти Росії та активізувати туристичну діяльність у спробі допомогти Україні. – Режим доступу: <https://www.schengenvisainfo.com/news/meps-call-on-eu-to-tighten-sanctions-on-russia-urge-for-more-tourism-activity-in-a-bid-to-help-ukraine/>

УДК 338.48

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ

Т. М. Власюк, кандидат економічних наук, доцент
Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: міжнародний туризм, туристичні потоки, внутрішній туризм, в'їзний туризм

Під впливом глобалізаційних процесів міжнародний туризм набуває динамічного розвитку і є одним із головних чинників, що спричиняють зростання підвищення конкурентоспроможності країни на світовому туристичному ринку. При дослідженні економіки туризму конкретної країни Всесвітня туристична організація (UNWTO) рекомендує розглядати такі поняття, як «національний туризм», «міжнародний туризм» та «туризм в межах країни (регіону)» [1].

За інформацією UNWTO включно до 2019 року міжнародний туризм мав тенденцію до зростання кількості міжнародних туристичних